

Suunnistusharrastus tukee varautumista

22.6.2026

Viime sodissa metsät ja järvet olivat suomalaisten apuna ja tukena puolustustaisteluissa suurta ja mahtavaa Neuvostoliittoa vastaan. Suomalaisilla oli kyky lukea karttaa ja taito liikkua maastossa suojassa vihollisen tulelta ja tähystykseltä.

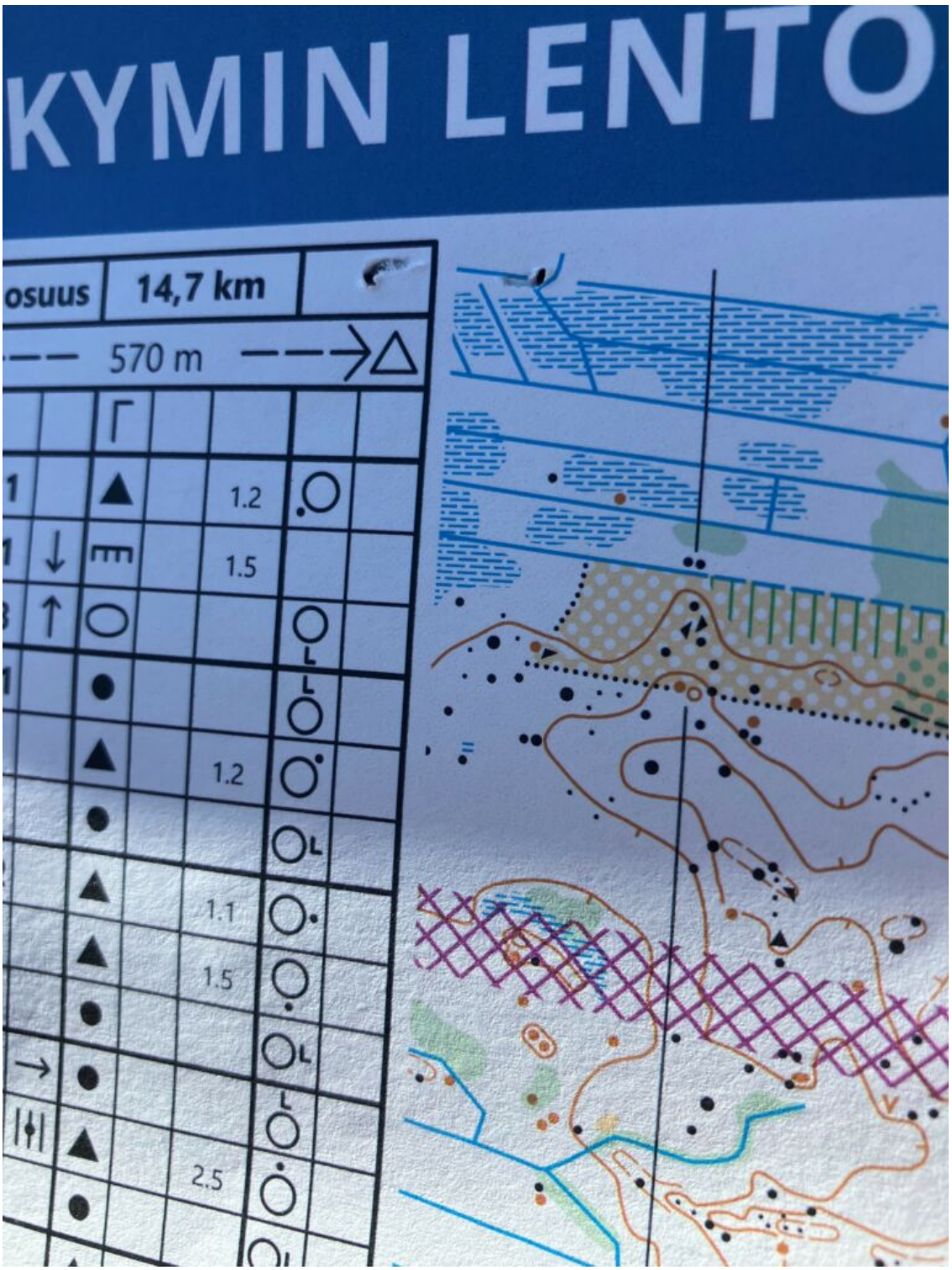

Ote Kotka-Jukolan kartasta (kuva: Risto Lauhanen, 2026).

Kotkassa Kymin lentokentällä järjestetyssä Jukolan viestissä koki, että suunnistusharrastuskin tukee varautumista. Suurtapahtumana Jukolan viesti sisältää varautumiseen liittyviä elementtejä haastavissa kenttäoloissa.

Jukolan viestissäkin on avotulen teko kielletty

Muun muassa ensiapu sekä palo- ja pelastustoimi olivat mukana Jukolan kylässä, jossa avotulen teko oli kielletty. Jukolan väki majoittui metsässä teltoissa. Kenttäoloissa luotiin edellytykset 40 000 hengen

muonitukselle ja vesihuollolle sekä saniteettitiloille. Tapahtumien kulku edellytti johtamis- ja viestijärjestelmien sujuvuutta. Tällä kertaa lauantain sähkökatkos oli toki yllätys. Suurtapahtuman järjestelyt koostuivat pienistä osasista, jotka loivat toimivan kokonaisuuden.

Viimeiset 25 vuotta ovat osaltani kuluneet SEAMKissa erilaisissa mielenkiintoisissa työtehtävissä. Sattumalta Kotkassa huomasin kiertäneeni ympäri Suomea Jukolan viesteissä eri tehtävissä myös kuluneen 25 vuoden aikana.

Vuonna 2001 Jurvan Nikkari-Jukolassa olin tapahtuman infossa tulkkaamassa norjalaisten ja ruotsalaisten apuna. Kytäjällä vuonna 2010 yllätti nestehukka, ja jouduin ensiapuun. Silloin kisa piti keskeyttää. Vuonna 2013 olin Jämsässä kutsuvieraana, mitä ylistarolaiset kilpaveljet osin ihmettelivät. Paimion Louna-Jukolan 5. osuus meni vielä vähän päälle kahteen tuntiin vuonna 2015. Kauhavan Lakia-Jukolassa SEAMKin Venlat tekivät loistosuorituksen pari vuotta sitten.

Suunnistus on hyvä kuntoilumuoto ja kansalaistaito

Kotka-Jukolassa satoi vettä lähes koko yön. Tällä kertaa sattui kohdalle uneton yö, mikä toi mieleeni reserviupseerikurssin maastoharjoitukset. Kotka-Jukolan sadekeli loi yöhön pimeän ja pitkän hämärän. Tällä kertaa piti ottaa otsalamppu mukaan, kun noin klo 3 lähdin Lauttajärvi Bisons I -joukkueen 3. osuudelle kymenlaaksolaiseen maastoon. Aikaa meni rastiretkellä hitaasti kiiruhtaen. Matkaa kertyi 17,2 kilometriä, mutta yli 60-vuotiaalle oli tärkeintä suorittaa oma osuus hyväksytysti ja loukkaantumatta joukkueen hyväksi.

Oikeastaan vain ykkösrastille tuli väärän hajontauran takia virhe, mutta kielletyn alueen reunasta sai uuden suunnan. Lisäksi ”piilossa ollut” rasti numero 75 löytyi 10 hengen yhteisvoimin. Tällä kertaa joukkueemme oli lopulta 1478. sijalla, kun kisaan osallistui liki 1900 joukkuetta.

Lauhasen Kotka-Jukolan paita (kuva: Risto Lauhanen, 2026).

TULIMYRSKY-hanke päättymässä

Kesäkuun lopulla päättyy SEAMKin TULIMYRSKY-hanke, jonka projektipäällikkönä on ollut ilo toimia runsaan kahden vuoden ajan. Hanke on välittänyt maatiloille ja metsänomistajille tietoa ilmastonmuutokseen, maastopaloihin ja myrskytuhoihin varautumisesta.

Etelä-Pohjanmaa on yksi Suomen keskeisimmistä ruoantuotantoalueista. Huoltovarmuuden, toimivan

ruokaketjun ja eläinten hyvinvoinnin turvaaminen edellyttää maatilojen häiriötöntä toimintaa. Siksi ilmastonmuutoksen myötä yleistyviin maastopaloihin ja myrskytuhoihin on tärkeää varautua ennakoivasti myös ruokamaakunnassa.

Jukolan viestin jälkeisenä maanantaina TULIMYRSKY-hanke julkaisi sähköisen oppaan eteläpohjalaisten maatilojen ja metsänomistajien käyttöön. Oppaan tavoitteena on parantaa varautumistasoa ja ehkäistä vahinkoja ennakolta. Opas on vapaasti saatavilla SEAMKin Theseus-alustalla seuraavan linkin takana https://www.theseus.fi/handle/10024/927883

Seinäjoen ammattikorkeakoulu koordinoi TULIMYRSKY-hanketta ajalla 1.1.2024–30.6.2026. Hanketta toteutettiin yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen, Suomen metsäkeskuksen sekä italialaisen CNR Ivalsan kanssa.

TULIMYRSKY-hanke on Euroopan unionin osarahoittama ja saanut EU:n maaseuturahoitusta Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta, jonka tehtäviä hoitaa nykyisin Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus.

Risto Lauhanen
Projektipäällikkö, TULIMYRSKY-hanke
SEAMK